

Dnr LVV-S/15353/2026

Datum 9.4.2026

Anvisning för partihandel med alkoholdrycker

Innehåll

1. Inledning.....	3
2. Alkoholnäringsregistret Allu.....	4
3. Tillståndshavarens skyldigheter och ansvar.....	5
3.1. Anmälan om förändringar i verksamheten	5
3.2. Produktansvar	6
3.2.1. Anmälan av produkter till produktregistret (rapporteringskyldighet)	7
3.2.2. Produktens primärkontrollanalysintyg (analysintyg)	7
3.2.3. VI1-dokument (VI2-utdrag) för vin från tredjeländer.....	8
3.3. Partihandel och kontroll av kundens köprätt	9
3.3.1. Anmälan om leveranser/försäljningar (rapporteringskyldighet).....	11
3.3.2. Skattefri specialförsäljning.....	11
3.4. Lagring.....	12
3.5. Egenkontroll.....	13
3.6. Bokföring	14
3.7. Representationsbruk och varuprover	14
3.8. Förstöring av alkoholdrycker.....	15
3.9. Ekologiskt producerade alkoholdrycker	15
4. Användning av rapporteringsuppgifter	16
5. Tillsynspåföljder och förseelser	17
6. Avgifter	19
7. Sökande av ändring i beslut	20

Bilaga 1. Obligatoriska uppgifter i primärkontrollanalysen

1. Inledning

Enligt alkohollagen (1102/2017) är partihandel med alkoholdrycker (över 2,8–80 volymprocent) tillståndspliktig verksamhet, vilket betyder att partihandel får bedrivas av en aktör som av Tillstånds- och tillsynsverket har beviljats ett avgiftsbelagt partihandels- eller tillverkningsstillstånd för alkoholdrycker. En innehavare av partihandelstillstånd kan till innehavare av alkoholtillstånd sälja alkoholdrycker i Finland som hen importerat och som hen låtit tillverkat hos inhemska tillverkare samt alkoholdrycker som hen har köpt av inhemska tillverkare eller innehavare av partihandelstillstånd. Ett tillverkningsstillstånd för alkoholdrycker ger rätt att tillverka alkoholdrycker på de villkor som specificeras i tillståndet samt rätt att importera och bedriva partihandel med alla alkoholdrycker. Undantaget är ekologiska alkoholdrycker. För att importera, sälja och lagra dessa krävs inte enbart ett tillverknings-/partihandelstillstånd utan även separat anslutning till tillsynssystemet för ekologisk produktion.

I denna anvisning behandlas centrala frågor i anslutning till partihandeln med alkohol. Den är avsedd för alla företag som bedriver ovan nämnda tillståndspliktiga verksamhet, deras anställda och andra som behöver närmare anvisningar om ämnet.

Tillsammans med Tillstånds- och tillsynsverkets Rapporteringsanvisning LVV-S/15307/2026 ersätter denna anvisning Valvira's tidigare anvisning om partihandel med alkoholdrycker V/20356/2019. Vid uppdateringen av anvisningarna har särskild uppmärksamhet ägnats åt användningen av e-tjänsten för alkoholnäringsregistret (Allu).

2. Alkoholnäringsregistret Allu

Tillståndshavaren ska i e-tjänsten för alkoholnäringsregistret (Allu) anmäla alla ärenden i anslutning till alkoholtillstånd och ändringar av dessa samt i anslutning till rapporteringen av tillståndspliktig verksamhet. Besluten i ärendena blir tillgängliga för tillståndshavaren i Allu så snart behandlingen har slutförts. Allu kräver identifiering och Suomi.fi-fullmakt. Om du är företagets firmatecknare kan du identifiera dig i Allu till exempel med dina bankkoder.

Mer information:

- [Suomi.fi-webbplatsen](#)
- [lvv.fi/sv/alkohol/alkoholnaringsregistret](#)

Elektronisk ärendehantering (Allu):

- [allu.lvv.fi](#)

Tillstånd för tillverkning av eller partihandel med alkoholdrycker beviljas för ett specifikt verksamhetsställe. Ett företag kan alltså ha flera giltiga partihandels- och tillverkningstillstånd, eftersom varje tillverkningsställe och lager har sitt eget tillstånd. Om innehavaren av ett partihandelstillstånd har både ett skattepliktigt lager och ett skatteupplag på samma adress, är det fråga om ett tillstånd och ett lagerställe med två lagerutrymmen.

Partihandelstillstånd beviljas tills vidare, om inte sökanden har ansökt om tillstånd för viss tid, om inte verksamheten är tidsbegränsad till sin karaktär eller om inte Tillstånds- och tillsynsverket av grundad anledning anser att tillståndet ska beviljas för högst ett år för att det ska gå att kontrollera att sökanden eller den tillståndspliktiga verksamheten har de förutsättningar som behövs eller ge akt på konsekvenserna av verksamheten.

Ett tillstånd som gäller tills vidare gäller så länge som tillståndshavaren anses uppfylla villkoren för erhållande av partiförsäljningstillstånd eller tills tillståndshavaren meddelar att tillståndet/verksamheten upphör.

3. Tillståndshavarens skyldigheter och ansvar

3.1. Anmälan om förändringar i verksamheten

Tillståndshavaren är skyldig att underrätta Tillstånds- och tillsynsverket om förändringar i sin verksamhet. Om tillståndshavaren beslutar att väsentligt ändra karaktären eller omfattningen av sin verksamhet så att tillståndet inte längre täcker den förändrade verksamheten, ska tillståndshavaren ansöka om ändring av tillståndet hos Tillstånds- och tillsynsverket innan ändringen genomförs. Avgifterna bestäms enligt gällande förordning av statsrådet.

Ändringar av tillståndet är bl.a.

- utbyggnad/minskning av lager (se punkt 3.4)
- ändring av lager från skattepliktigt lager till skatteupplag eller vice versa (se punkt 3.4)
- flytt av lager på samma adress, t.ex. inne i samma byggnad (se punkt 3.4).

För ett nytt lager och för flytt av ett lager till en annan adress görs en ny tillståndsansökan. Anmälan om att verksamheten upphör görs genom att avsluta det aktuella tillståndet.

Uppgifterna om företagets ansvarspersoner och faktiska förmånstagare kommer direkt från Patent- och registerstyrelsen (PRS). Dessa anmäls alltså inte separat till Tillstånds- och tillsynsverket. Tillstånds- och tillsynsverket bedömer separat hur ändringen påverkar tillståndsvilkorens giltighet.

Tillståndshavaren ska dock underrätta Tillstånds- och tillsynsverket om ändringar av tidigare meddelade kontaktpersoner, vilka är

- ansvarspersonen för produkthanmälan
- ansvarspersonen för leveransanmälan
- ansvarspersonen för ändringar i verksamheten
- ansvarspersonen för planen för egenkontroll
- kontaktpersonen som ansvarar för lagringsplatsens verksamhet (om denna frivilliga uppgift har angetts)
- tillverkningsställets kontaktperson (innehavare av tillverkningsstillstånd).

Ändringar av uppgifterna för kontaktpersonerna anmäls i Allu genom ändring av tillstånd. Även om ändringen av kontaktuppgifterna tekniskt sett görs med en ansökan om ändring av tillstånd, tas ingen avgift ut och inget nytt tillståndsbeslut skrivs i ärendet.

Du kan kontrollera de kontaktuppgifter som anmälts till Tillstånds- och tillsynsverket genom att logga in i Allu, välja kundrelationen under startsidans rubrik i rullgardinsmenyn Tillstånd, godkännanden och anmälningar och här det tillstånd vars kontaktuppgifter du vill granska. Du hittar kontaktuppgifterna som anmälts till Tillstånds- och tillsynsverket på tillståndsfliken.

Även ändringar av företagets telefonnummer, webbadress eller faktureringsuppgifte anmäls på ovanstående sätt.

Tillståndshavarens anslutning till tillsynssystemet för ekologisk produktion sker också tekniskt sett med en ansökan om ändring av tillstånd (se punkt 3.9). Beslutsavgiften och tillsynsavgiften bestäms enligt gällande förordning av statsrådet.

Tillstånds- och tillsynsverkets webbplats:

- [Avgifter för tillverkning och partiförsäljning av alkoholdrycker](#)

3.2. Produktansvar

Den som tillverkar, importerar eller bedriver partihandel med alkoholdrycker svarar för kvaliteten på och sammansättningen av alkoholdrycker som den har överlåtit till konsumtion samt för att produkterna, produktmärkningarna och den övriga presentationen av produkterna stämmer överens med gällande bestämmelser och föreskrifter. Tillstånds- och tillsynsverket övervakar att detta ansvar förverkligas.

Tillstånds- och tillsynsverket kan förbjuda att en alkoholdryck släpps ut på marknaden eller ålägga den som har släppt ut alkoholdrycken på marknaden att utan ersättning dra tillbaka den, om produkten eller presentationen av den strider mot gällande bestämmelser och föreskrifter eller om produktens kvalitet eller de negativa effekter och risker som den eventuellt orsakar för hälsan inte har kontrollerats på behörigt sätt eller om ett förbud annars är motiverat för att skydda människors hälsa.

Tillstånds- och tillsynsverkets anvisningar:

- Förpackningspåskrifter för alkoholdrycker
- Förpackningspåskrifter för vinförpackningar
- Anvisning för uppgörande av plan för egenkontroll (inkl. Anvisning för partiförsäljare av alkoholdrycker om återkallelse och anmälan till myndigheter och konsumenter)
- Tillsyn av ekologiskt producerade alkoholdrycker

- Anvisning om marknadsföring av alkohol
- Rapporteringsanvisning

Om det inte finns några särskilda bestämmelser om alkoholdryckers sammansättning och produktmärkning i alkohollagstiftningen, gäller kraven i livsmedelslagstiftningen.

3.2.1. Anmälan av produkter till produktregistret (rapporteringsskyldighet)

Tillstånds- och tillsynsverket upprätthåller ett elektroniskt produktregister som är avsett som anmälningskanal för tillverkare, importörer, tappningsföretag och den som låter tillverka en vara när det gäller alkoholdrycker och sprit som innehåller över 2,8 volymprocent etylalkohol samt vissa alkoholpreparat.

Tillståndshavaren är skyldig att lämna produktanmälningar för de produkter som tillståndshavaren importerar, tillverkar, buteljerar eller låter tillverka samt att uppdatera eventuella ändringar i produktuppgifterna för sina egna produkter i ovan nämnda produktregister. Produkten får släppas ut på marknaden och säljas först efter att den har registrerats. Till produkten ska vid behov bifogas ett analysintyg i samband med produktanmälan (se punkt 3.2.2 och bilaga 1).

Tillstånds- och tillsynsverkets anvisning:

- Rapporteringsanvisning

3.2.2. Produktens primärkontrollanalysintyg (analysintyg)

Ett primärkontrollanalysintyg har ett specifikt format och innehåller uppgifter om produktens sammansättning och kvalitet. Det ska helst vara tillgängligt på finska, svenska eller engelska. Intyget ska utfärdas av ett godkänt laboratorium som använder ackrediterade analysmetoder för analys av alkoholdrycker. I Finland är Alkoholkontrolllaboratoriet, ACL, ett sådant laboratorium. Kraven på innehållet i analysintyget förtecknas i bilaga 1.

Analysintyget ska beställas och lämnas in till Tillstånds- och tillsynsverket i samband med produktanmälan

- för inhemska alkoholdrycker och produkter som omtappats i Finland
- för produkter med ursprung i tredjeland, dvs. produkter som importerats från länder utanför EU, om den totala volymen av de importerade partierna (kan bestå av flera olika partier) överstiger 100 liter för en produkt, och det inte är fråga om druvvin. Undantaget är alkoholdrycker från länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA) (Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz), för vilka inget analysintyg krävs.

- OBS! En produkt som kommer till Finland från ett tredjeland, dvs. ett land utanför EU, behandlas alltid som en produkt från ett tredjeland, oberoende av produktens ursprungliga tillverkningsland.

En primärkontrollanalys behöver inte göras för produkter med ursprung i EU, eller produkter med ursprung i ett tredjeland vilka redan finns på marknaden i EU, vilka har importerats till Finland via ett annat EU-land och vars förtullning har skötts i landet i fråga. Tillstånds- och tillsynsverket kan dock i ovan nämnda fall vid behov begära en utredning om förtullningen eller anskaffningen.

Av analysintyget ska tydligt framgå vilken dryck intyget gäller (t.ex. utifrån produktens namn). Övriga intyg, till exempel produktspecifikation/certifikat eller annan produktdeklaration som lämnats av dryckestillverkaren, gäller inte som analysintyg.

Produkten ska också analyseras på nytt om dess sammansättning väsentligt har ändrats. Som en väsentlig förändring betraktas inte till exempel ändring av förpackningsstorleken, produkten, humlen som använts i öl (om inte beskan förändras avsevärt) eller smaksättningen av cider (t.ex. från jordgubb till blåbär). Närmare vägledning om behovet av att analysera en ändrad produkt ges från fall till fall. Frågor kan skickas till adressen alkoholi@lvv.fi.

3.2.3. VI1-dokument (VI2-utdrag) för vin från tredjeländer

Viner med ursprung i tredjeländer måste ha ett VI1-dokument, som består av ett intyg och en analysrapport. Tillståndshavaren ska ha VI1-dokumentet sparat in bokföring, men VI1-dokumentet behöver inte lämnas in till Tillstånds- och tillsynsverket i samband med att produkten registreras. Vin får inte omsättas fritt inom gemenskapen utan ett VI1-dokument.

Intygssdelen i VI1-dokumentet upprättas av den officiella institutionen i det land där produkterna har sitt ursprung och analysdelen (motsvarar primärkontrollanalysintyget) upprättas av det laboratorium som landet i fråga har anmält till EU som laboratorium för vinanalyser. [En förteckning över godkända laboratorier i tredjeländer finns på EU:s webbplats \(List 6\)](#) eller kan fås från Tillstånds- och tillsynsverket.

VI1-dokumentets analysdel ska innehålla uppgifter om vinets

- totala alkoholhalt i volymprocent
- verkliga alkoholhalt i volymprocent
- totala torrsbstanshalt
- totala syrahalt (uttryckt som vinsyra)
- halt av flyktiga syror (uttryckt som ättiksyra)
- citronsyrahalt

- totala svaveldioxidhalt.

För viner med ursprung i Australien och Chile räcker det att i VI1-dokumentets analysdel ange uppgifterna om den verkliga alkoholhalten, den totala syrahalten och den totala svaveldioxidhalten.

Ett VI1-dokument behöver inte uppvisas om

- den sammanlagda transporterade kvantiteten inte överstiger 100 liter (kan bestå av flera partier, dvs. den sammanräknade mängden av de importerade partierna)
- vinet är avsett för mässor eller vetenskapliga eller tekniska försök
- vinet säljs/serveras i internationell trafik eller
- vinet har importerats till diplomatiska beskickningar, konsulat eller motsvarande organ i enlighet med den tullfrihet som beviljats dem.

3.3. Partihandel och kontroll av kundens köprätt

Den som bedriver partihandel med alkoholdrycker får sälja alkoholdrycker endast till alkoholbolaget och till innehavare av tillverknings-, partihandels-, detaljhandels-, serverings- eller användningstillstånd för det ändamål som anges i tillståndet samt till företag som gjort en exportanmälan om alkoholdrycker eller sprit. Dessutom kan alkoholdrycker levereras till ett företag som har gjort en anmälan till Tillstånds- och tillsynsverket om internationell servering av alkohol på flygplats. En partihandlare ska före försäljningen av alkoholdrycker kontrollera den köpande kundens tillstånd och inköpsrätt i Allus tillståndsregister. I tillståndsregistret finns serverings-, detaljhandels-, tillverknings- och partihandelstillstånd samt användningstillstånd för industri- och köksalkohol samt de nödvändiga anmälningsnumren.

En partihandlare får sälja och leverera alkoholdrycker till en alkoholtillståndsinnehavare som köper alkoholdrycker omedelbart efter att ett tillståndsbeslut har getts, dvs. när kundens tillstånd visas som beviljat i tillståndsregistret, även om det datum då tillståndet börjar gälla ligger i framtiden. Tillstånd för tillverkning av eller partihandel med alkoholdrycker beviljas för ett specifikt verksamhetsställe, vilket innebär att varje tillverkningsställe och lager har ett eget tillstånd. Ett företag kan alltså ha flera giltiga partihandels- och tillverkningstillstånd, eftersom varje tillverkningsställe och lager har sitt eget tillstånd. Tillståndsnummer för giltiga och beviljade tillstånd kan kontrolleras med en enskild sökning i Allus tillståndsregister. Sökningar i tillståndsregistret kan också göras i aktörens eget system via REST-gränssnittet.

Tillstånds- och tillsynsverkets anvisning:

- Rapporteringsanvisning

Anvisning för REST-gränssnittet:

- Snabbanvisning för alkoholnäringsregistrets gränssnitt

Mer information:

- alkoholi@lv.fi

Alkoholdrycker levereras i regel till tillståndshavarens verksamhetsställe. Som undantag kan partihandlaren också leverera alkoholdrycker som en innehavare av serveringstillstånd beställt till en adress som syns som ett på förhand godkänt serveringsställe i tillståndsregistret. En evenemangs-, mötes- och festlokal eller ett motsvarande område kan på ansökan av lokalens eller områdets ägare eller innehavare godkännas som serveringsområde. En aktör som tidigare beviljats serveringstillstånd och som har gjort en anmälan till tillståndsmyndigheten i ärendet får bedriva serveringsverksamhet på ett sådant på förhand godkänt serveringsställe.

Partihandlaren kan också leverera alkoholdrycker till tillståndshavaren på ett verksamhetsställe som omfattas av ett tidsbundet försäljningsförbud som myndigheten har utfärdat som sanktion. Endast den tillståndshavare som påförts sanktioner ansvarar för att inte utöva sin tillståndspliktiga verksamhet under den tid som försäljningsförbudet gäller.

Om tillståndshavaren har ett av Skatteförvaltningen beviljat tillstånd till skatteupplag, kan skattefria alkoholdrycker säljas för ändamål som är skattefria enligt punktskattelagen (182/2010) och 8 § 1 mom. 8 och 9 punkten i lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994) samt till innehavare av användningstillstånd för skattefria alkoholdrycker för det ändamål som nämns i tillståndet.

Om en köpare av alkoholdrycker har flera alkoholtillstånd som berättigar till olika verksamheter, ska man vid köptillfället säkerställa för vilket ändamål inköpen görs (t.ex. en restaurang kan ha ett serveringstillstånd för inköp av alkoholdrycker avsedda för servering och ett användningstillstånd för inköp av skattefria köksalkoholer för matlagning). För kunder med användningstillstånd ska man också kontrollera att den inköpskvot som antecknats i tillståndet inte överskrider under året.

Försäljning till kunder med användningstillstånd är endast möjlig från ett skatteupplag och t.ex. skattefria alkoholdrycker som är avsedda för matlagning ska också föras med etiketter som gör att man kan skilja dem från vanliga alkoholdrycker som serveras eller säljs i detaljhandeln. Enligt Tillstånds- och tillsynsverkets produktgruppering är produktgruppen för sådana produkter industri-/köksalkohol, och en produktanmälan om dessa ska göras till Tillstånds- och tillsynsverkets produktregister.

3.3.1. Anmälan om leveranser/försäljningar (rapporteringskyldighet)

En partihandlare ska månatligen göra en anmälan till Tillstånds- och tillsynsverket om sin företagsspecifika alkoholförsäljning. Leveransanmälan ska lämnas senast den 15:e i månaden efter försäljningen.

I de leveransuppgifter som ska skickas en gång per månad ska partihandlaren redovisa uppgifterna om försäljning av alkoholdrycker under den månad som föregår leveransen för varje köpare per tillståndsnummer, produktnummer och litermängd, dvs. försäljningen redovisas specificerat efter köparens giltiga alkoholtillståndsnummer vid leveranstillfället. Om det är fråga om alkoholdryck som levererats för konsumentförsäljning, dvs. en produkt som sålts med serverings- eller detaljhandelstillstånd, ska även det moms fria försäljningspriset i euro anges. Eventuell skattefri specialförsäljning (punkt 3.3.2) redovisas inte med tillståndsnumret utan med de koder som Tillstånds- och tillsynsverket angett i sin rapporteringsanvisning. Om det inte förekommit några leveranser enligt ovan ska en s.k. nollanmälan lämnas som leveransanmälan i Allu.

Tillstånds- och tillsynsverkets anvisning:

- Rapporteringsanvisning

3.3.2. Skattefri specialförsäljning

Mer information om skattefri specialförsäljning enligt alkohollagen (1102/2017) och dess villkor ges av Skatteförvaltningen. Partihandlaren ska dock rapportera sin skattefria specialförsäljning i sin månatliga leveransanmälan till Tillstånds- och tillsynsverket. Skatteförvaltningen ger anvisningar om skattefrihet för försäljning och tillhörande handlingar.

En partihandlare som har ett skatteupplag kan leverera alkoholdrycker till exempel för medicinskt bruk, till en utländsk diplomatisk beskickning i Finland, till internationella organisationer som är verksamma i Finland, som försäljning till Europeiska unionens institutioner, till försvarsmakten i stater som hör till Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato), för taxfree-försäljning, proviantering av fartyg, skattefritt tullager eller export.

Medicinskt bruk: Medicinskt bruk avser försäljning av skattefri alkohol för medicinskt bruk i apotek, sjukhus eller hälsovårdscentraler. Produkter som levereras för medicinskt bruk är sprit och medicinsk konjak.

Diplomatförsäljning: Försäljningen av alkoholdrycker till utländska diplomatiska beskickningar i Finland är skattefri.

Försäljning till en institution inom Europeiska unionen: Skatteförvaltningen kan under vissa förutsättningar bevilja en auktoriserad lagerhållare befrielse från punktskatt, om alkoholdryckerna levereras för officiellt bruk till en institution inom Europeiska unionen som är placerad i Finland. Skatteförvaltningen ger närmare anvisningar i frågor som gäller skattefrihet.

Taxfree-försäljning: Taxfree-butiker på flygplatser och gränsområden, varifrån alkohol förs ut ur EU av passagerare.

Provantering av fartyg: Med proviantering avses komplettering av bränsle och smörjmedel och andra varulager på fartyg och luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik. Sådana varor kan levereras till fartygen och luftfartygen skattefritt.

Till proviantering hör alla sedvanliga varor som är avsedda antingen för fartygets eller luftfartygets eller dess besättnings eller passagerares omedelbara behov under resan. Till passagerarnas omedelbara behov kan hänföras även de varor som är avsedda att säljas till passagerare för att föras bort från transportmedlet i resgodset.

Friområde/tullager: Ett friområde eller frilager är ett område eller ett utrymme som avskilts från EU:s övriga tullområde. I en friområde eller ett frilager kan både gemenskapsvaror och oförtullade varor från ett land utanför EU förvaras.

Den som bedriver egentlig lagring, hantering, tillverkning, köp eller försäljning av varor i ett friområde eller ett frilager ska ansöka om tillstånd för detta hos Tullen. När alkohol lagras i ett tullager eller frilager betraktas den inte som importerad.

Export: Export av alkoholdrycker till utlandet innebär export antingen till ett annat EU-land eller till ett land utanför EU.

Tillstånds- och tillsynsverkets anvisning:

- Rapporteringsanvisning

3.4. Lagring

Lagringen av alkoholdrycker ska ordnas så att en effektiv tillsyn är möjlig. Tillstånds- och tillsynsverket utför vid behov en inspektion i lagerlokalen i samband med handläggningen av tillståndet för att bedöma om lagret uppfyller de krav som ställs på det för att säkerställa tillräcklig produktsäkerhet och kvalitet.

I enlighet med livsmedelslagen (297/2021) ska alla företag som lagrar, transporterar och säljer livsmedel, inklusive alkoholdrycker, göra en anmälan om livsmedelsverksamhet för registrering av verksamheten till tillsynsmyndigheten. Den som bedriver partihandel med alkoholdrycker (över 2,8–80 vol-%) ska för sitt alkohollager lämna in en anmälan om registrering av livsmedelslokalen till Tillstånds- och tillsynsverket innan den planerade verksamheten inleds. Till tillståndsansökan ska också planritningen och hyresavtalet för lagret samt eventuella fotografier av lagret bifogas. Detta förfarande gäller både skattepliktiga lager och skatteupplag för alkoholdrycker. Anmälan om registrering av livsmedelslokalen och den skriftliga plan för egenkontroll som ska läggas fram för Tillstånds- och tillsynsverket skickas till Tillstånds- och tillsynsverket i Allu samtidigt som man ansöker om ett nytt tillstånd för lagringsplatsen. Gällande utrymmeskraven för lager för alkoholdrycker tillämpas med stöd av livsmedelslagen jord- och skogsbruksministeriets förordning om livsmedelshygien. Om man i lagret även lagrar alkoholfria drycker och/eller andra livsmedel ska en separat anmälan om livsmedelslokalen göras till livsmedelsmyndigheten i den kommun där lagret är beläget.

Om tillståndshavaren har både ett skatteupplag och ett skattepliktigt lager, ska områdena vara tydligt avgränsade från varandra och ha separat bokföring. Om man senare vill ändra ett skattepliktigt lager av alkoholdrycker till ett skatteupplag, ska en ändringsansökan lämnas till Tillstånds- och tillsynsverket samtidigt som man ska ansöka tillstånd för skatteupplag hos Skatteförvaltningen. Mer information om anmälan om ändringar av lager finns i punkt 3.2.

Tillstånds- och tillsynsverkets anvisning:

- Krav på lagerutrymme och tillverkningslokal för alkoholdrycker

3.5. Egenkontroll

Egenkontrollen är en del av företagets verksamhet genom vilken företaget övervakar sin verksamhet för att se till att lagkraven uppfylls. Genom egenkontroll enligt livsmedelslagen säkerställs bland annat att produkterna är säkra. Genom egenkontroll enligt alkohollagen säkerställs att verksamheten är lagenlig med hänsyn till alkohollagen. Innehavaren av ett partihandelstillstånd ska göra upp en skriftlig plan för egenkontroll där kraven i livsmedelslagen och alkohollagen har beaktats. Planen för egenkontroll ska hållas uppdaterad och vara tillgänglig för den personal som genomför planen och för tillsynsmyndigheten.

Partihandeln övervakas bl.a. genom tillsynsinspektioner, marknadsövervakning, provtagning samt dokument- och registerövervakning. Tillsynen genomförs både planmässigt på basis av riskbedömning och reaktivt. Vikten av tillståndshavarnas egenkontroll betonas, och företaget ska i sin plan för egenkontroll beskriva åtgärderna för att garantera produktsäkerheten för alkoholdrycker.

Tillstånds- och tillsynsverkets anvisning:

- Anvisning för uppgörande av plan för egenkontroll – partihandel med alkoholdrycker
- Plan för egenkontroll av partihandel med alkoholdrycker (blankett)

3.6. Bokföring

Tillståndshavarens bokföring och rapportering ska ordnas så att tillsyn och inspektion alltid är möjlig. En partihandlares bokföring omfattar lager- och inköps-/försäljningsbokföring. Lagerbokföringen ska basera sig på produktspecifika uppgifter i realtid. I försäljningsbokföringen ska uppgifterna i kund- och produktregistret kombineras. Bokföringen kan t.ex. finnas på kundens bärbara dator, så länge den finns tillgänglig i lagret under inspektioner som utförs av myndigheten. Genom korrekt bokföring garanterar tillståndshavaren att produkterna kan spåras vid behov. Dessutom ska tillverkaren ha egen separat bokföring över sin tillverkning. Mer information om tillverkarens bokföring finns i rapporteringsanvisningen.

Tillstånds- och tillsynsverkets anvisning:

- Rapporteringsanvisning

3.7. Representationsbruk och varuprover

Representationsbruk ska vara produktinformation med beaktande av bestämmelserna om alkoholreklam och får inte ha karaktären av detaljhandel. Det ska föras bok över representationsbruk/övrig egen användning, t.ex. alkoholdrycker som tagits för kvalitetskontroll, och även denna bokföring ska vara synlig för alkoholinspektören under inspektionen. Representationsbruk rapporteras inte till Tillstånds- och tillsynsverket i samband med rapportering av leveransuppgifter. För alkoholdrycker som tagits för representationsbruk ska alltid också accis på alkoholdrycker betalas. En partihandlare får inte erbjuda provsmakning av alkoholdrycker direkt till konsumenter eller erbjuda alkoholdrycker till företag som inte har ett giltigt alkoholtillstånd. Om partihandlaren vill ordna marknadsföringsevenemang riktade till konsumenter eller ovan nämnda företag, ska de ordnas på en plats för vilken det finns ett giltigt serveringstillstånd. Då säljs produkterna till innehavaren av serveringstillståndet som säljer och serverar produkterna till konsumenten.

Tillstånds- och tillsynsverkets anvisning:

- Anvisning om marknadsföring av alkohol

3.8. Förstöring av alkoholdrycker

Produkter som inte kan säljas ska förstöras enligt Skatteförvaltningens/Tullens anvisningar innan skatteavdrag kan göras för dem. Om förstörda produkter ska man inte rapportera till Tillstånds- och tillsynsverket i samband med leveransanmälan.

3.9. Ekologiskt producerade alkoholdrycker

I lagen om ekologisk produktion (1330/2021) och i jord- och skogsbruksministeriets förordning (7/2022) som utfärdats med stöd av den föreskrivs om ordnande av tillsynen över ekologiskt producerade jordbruksprodukter, livsmedel, alkoholdrycker och sprit i Finland, om myndigheternas arbetsfördelning och om kraven på egenkontroll. Bestämmelser om påföljder vid brott mot bestämmelserna finns också i den nationella ekologistiftningen.

Ett företag ska ansluta sig till Tillstånds- och tillsynsverkets tillsynssystem för ekologisk produktion om företaget tillverkar, låter tillverka, importerar, bedriver partihandel med eller lagrar ekologisk alkohol eller säljer ekologisk alkohol för export. Anmälan om anslutning görs i Allu i samband med en ny ansökan om partihandels- eller tillverkningstillstånd eller genom ändring av ett giltigt partihandels- eller tillverkningstillståndet.

Till ansökan ska bifogas en plan för egenkontroll där den ekologiska verksamheten beaktats eller en separat ekoplan. För aktörer som ansluter sig till tillsynssystemet för ekologisk produktion görs en första inspektion innan den ekologiska verksamheten inleds. Därefter görs inspektioner med ett eller två års mellanrum.

I fråga om ekologiska alkoholdrycker som importeras från länder utanför EU (tredjeländer), med undantag för Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA), ska importören alltid göra en anmälan i Allu för varje parti i god tid innan försändelsen anländer till EU.

Tillstånds- och tillsynsverkets anvisningar:

- Tillsyn av ekologiskt producerade alkoholdrycker
- Rapporteringsanvisning

4. Användning av rapporteringsuppgifter

De produkt- och rapporteringsuppgifter som samlas in från tillståndshavare inom alkoholnäringssektorn används av Tillstånds- och tillsynsverket för att övervaka alkoholprodukternas kvalitet och överensstämmelse med kraven samt för att övervaka tillverkningen, partihandeln, serveringen, detaljhandeln och importen och exporten av alkohol.

Institutet för hälsa och välfärd (THL) tar fram riksomfattande alkoholstatistik utifrån de uppgifter som Tillstånds- och tillsynsverket sammanställt. Statistiken används för beslutsfattande, forskning och internationella jämförelser. De uppgifter som samlas in från alkoholnäringssektorn används också i Europeiska unionens statistik och annan internationell statistik.

5. Tillsynspåföljder och förseelser

Tillstånds- och tillsynsverket utövar tillsyn över tillståndshavarna bl.a. vad gäller de skyldigheter som beskrivs ovan. Tillstånds- och tillsynsverket har rätt att kontrollera giltigheten av tillståndshavarnas tillståndsvillkor, tillståndshavarnas lokaler, verksamhet, dokument som gäller alkoholverksamhet samt transporter av alkoholhaltiga ämnen, och t.ex. mängden drycker i ett lager måste kunna fastställas när som helst.

De produkter som finns på marknaden är föremål för kontinuerlig övervakning i fråga om deras kvalitet, sammansättning och produktmärkningar. Dessutom har Tillstånds- och tillsynsverket rätt att utan ersättning ta och få produktprov som behövs för tillsynen från tillståndshavarens lager.

Tillsynen omfattar också Tillstånds- och tillsynsverkets register över tillståndshavare och över produkter som tillverkats eller finns på marknaden i Finland och deras försäljningsmängder per distributionskanal. De leveransuppgifter som partihandlarna uppgett används bland annat för att kontrollera verksamhetens lagenlighet.

Enligt bestämmelserna i alkohollagen kan Tillstånds- och tillsynsverket inte på förhand ge sitt godkännande av produkter. Om en alkoholdryck eller presentationen av den strider mot gällande bestämmelser och föreskrifter, kan Tillstånds- och tillsynsverket förbjuda att alkoholdrycken släpps ut på marknaden eller ålägga den som har släppt ut alkoholdrycken på marknaden att utan ersättning dra tillbaka den.

Tillsynen över partihandeln är inriktad både på tillståndshavaren och den tillståndspliktiga verksamheten. Tillsynen genomförs bl.a. som dokument- och registerövervakning, tillsynsinspektioner, marknadsövervakning och provtagning. Tillsynen genomförs både planmässigt på basis av riskbedömning och reaktivt. Vikten av tillståndshavarnas egenkontroll betonas, och företaget ska i sin plan för egenkontroll beskriva åtgärderna för att garantera produktsäkerheten för alkoholdrycker. Tillstånds- och tillsynsverket övervakar partihandlarnas lager av alkoholdrycker i enlighet med livsmedelslagstiftningen samt utövar produkttillsyn över alkoholdrycker som innehåller över 2,8 volymprocent etylalkohol.

Tillstånds- och tillsynsverket kan förbjuda att en alkoholdryck släpps ut på marknaden eller ålägga den som har släppt ut alkoholdrycken på marknaden att utan ersättning dra tillbaka den, om produkten eller presentationen av den strider mot gällande bestämmelser och föreskrifter eller om produktens kvalitet eller de negativa effekter och risker som den eventuellt orsakar för hälsan inte har kontrollerats på behörigt sätt eller om ett förbud annars är motiverat för att skydda människors hälsa.

Tillstånds- och tillsynsverket kan förbjuda tillståndshavaren att fortsätta näringsverksamhet som avses i alkohollagen till de delar verksamheten i väsentlig grad strider mot god sed och den inte har rättats till eller avslutats inom skälig tid trots en uppmaning.

Tillstånds- och tillsynsverket kan ålägga tillståndshavaren att betala en påföljdsavgift på minst 300 och högst 1 000 euro, om man i verksamheten har brutit mot de relevanta bestämmelserna eller tillståndsvillkoren eller försummat de föreskrivna skyldigheterna. Motsvarande påföljdsavgifter kan också påföras på grund av överträdelser av livsmedels- eller ekologistiftningen. För dessa är maximiavgiften 5 000 euro.

Tillstånds- och tillsynsverket kan återkalla ett tillstånd eller godkännande enligt alkohollagen för viss tid eller permanent, om verksamhetsutövaren efter det att en anmärkning getts eller påföljdsavgift påförts fortsätter att bryta mot eller försumma sina skyldigheter och förfarandet ska betraktas som väsentligt. När längden på tidsfristen bestäms ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den verksamhet är som återkallelsen grundar sig på och till omständigheterna kring verksamheten. Ett tillstånd eller godkännande kan återkallas permanent endast om förfarandet uppsåtligen fortsätter efter det att påföljdsavgift påförts eller tillståndet återkallats för viss tid och om förfarandet även som helhet betraktat är grovt.

6. Avgifter

Avgifterna för handläggning av partihandelstillstånd för alkoholdrycker samt för inspektioner enligt lagen om ekologisk produktion och livsmedelslagen bestäms i enlighet med gällande förordning av statsrådet.

En årlig tillsynsavgift tas ut av innehavare av partihandels- eller tillverkningstillstånd för alkoholdrycker för tillsynsavgiftsperioden 1.9.–31.8. Tillsynsavgift ska betalas av varje tillståndshavare som under tillsynsavgiftsperioden har haft ett giltigt partihandels- eller tillverkningstillstånd, oberoende av om tillståndslig verksamhet har utövats eller inte. Tillsynsavgiften bestäms i enlighet med bilagan till alkohollagen.

Tillstånds- och tillsynsverkets webbplats:

- [Inspektions- och tillsynsavgifter för tillverkning och partiförsäljning av alkoholdrycker](#)

7. Sökande av ändring i beslut

Tillstånds- och tillsynsverkets beslut kan överklagas hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets tillståndshavaren har sin hemort. Ett undantag från detta är de beslut som omfattas av besvärsförbud enligt i 68 § i alkohollagen. Man kan söka ändring i dessa beslut hos marknadsdomstolen.

Bilaga 1. Obligatoriska uppgifter i primärkontrollanalysen

Nedan presenteras innehållskraven för analyserna av olika produktgrupper.

Öl

- Densitet
- Specifik vikt
- Alkoholhalt i massprocent (m-%)
- Alkoholhalt i volymprocent (vol-%)
- pH
- Stamvörtstyrka i volymprocent (vol-%)

Cider, dryckesblandningar som framställts genom jäsning

- Densitet
- Specifik vikt
- Alkoholhalt i massprocent (m-%)
- Alkoholhalt i volymprocent (vol-%)
- Extrakt
- pH
- Total syrahalt
- Total svaveldioxidhalt
- Total sockerhalt
- Sorbinsyra

Bär- och fruktviner, aromatiserade viner, vinbaserade drycker (även sådana som inte överstiger 5,5 vol-%) och glögg

- Densitet
- Specifik vikt
- Alkoholhalt i massprocent (m-%)
- Alkoholhalt i volymprocent (vol-%)
- Extrakt
- pH
- Total syrahalt
- Flyktig syra
- Total svaveldioxidhalt

- Total sockerhalt
- (Metanol om innehåller tillsatt etanol)
- Sorbinsyra

Druvvin

- Densitet
- Specifik vikt
- Alkoholhalt i massprocent (m-%)
- Alkoholhalt i volymprocent (vol-%)
- Extrakt
- pH
- Total syrahalt
- Flyktig syra
- Total svaveldioxidhalt
- Total sockerhalt
- Citronsyra
- Sorbinsyra

Andra drycker framställda genom jäsning (bl.a. sake, mjöd)

- Densitet
- Specifik vikt
- Alkoholhalt i massprocent (m-%)
- Alkoholhalt i volymprocent (vol-%)
- Extrakt
- pH
- Flyktig syra
- Total sockerhalt

Blandningar med spritdryck (t.ex. long drink)

- Densitet
- Specifik vikt
- Alkoholhalt i massprocent (m-%)
- Alkoholhalt i volymprocent (vol-%)
- Extrakt

- Metanol

Vodka/rom/likör

- Densitet
- Specifik vikt
- Alkoholhalt i massprocent (m-%)
- Alkoholhalt i volymprocent (vol-%)
- Extrakt
- Total sockerhalt
- Metanol

Övriga spritdrycker

- Densitet
- Specifik vikt
- Alkoholhalt i massprocent (m-%)
- Alkoholhalt i volymprocent (vol-%)
- Extrakt
- Metanol

